

“MONTMONTAŽA” d.o.o.
Dragočaj bb Banja Luka

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

Juli , 2013. godina

S A D R Ž A J:

	stranica:
I. OPŠTE ODREDBE.....	2
II. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA.....	4
III. OPŠTE PREVENTIVNE MJERE ŽAŠTITE OD POŽARA.....	9
IV. ODRŽAVANJA I PREGLED PROSTORIJA, MAŠINA, UREĐAJA I INSTALACIJA.....	11
V. ORGANIZACIJA I DJELOKRUG ZAŠTITE OD POŽARA.....	12
VI. PRAVA I DUŽNOSTI ODGOVORNIH ORGANA I LICA ZA ZAŠTITU OD POŽARA I NAČIN VRŠENJA UNUTRAŠNJE KONTROLE.....	12
VII. OBUČAVANJE, PRAVA I DUŽNOSTI RADNIKA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA.....	14
VIII. PROSTORIJE, PROSTORI I MJESTA NA KOJIMA SE SMIJE PROIZVODITI, KORISTITI ILI PRENOSITI OTVORENA VATRA.....	17
IX. TEHNIČKA OPREMA I SRESTVA ZA GAŠENJE POŽARA.....	18
X. MJERE I ZADATCI U SLUČAJU POŽARA.....	19
XI. POSEBNE OBAVEZE PREDUZEĆA PREMA ORGANIMA NADZORA.....	21
XII. KAZNE ODREDBE.....	22
XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE.....	22

Na osnovu člana 36. stav 1. Zakona o zaštiti od požara (Sl. glasnik RS, br.71/12) i člana _____ Statuta, direktor "Montmontaže" d.o.o. Banja Luka donosi:

P R A V I L N I K O ZAŠTITI OD POŽARA

I. OPŠTE ODREDBE:

Član 1.

Pravilnikom o zaštiti od požara „Montmontaži“ d.o.o. Banja Luka (u daljem tekstu: Pravilnik) utvrđuju se mjere i radnje u vezi sa sprovođenjem i unapređenjem mjera zaštite od požara.

Sprovođenje i unapređenje mjera zaštite od požara obuhvata skup mjera i radnji upravne, organizacione, tehničke i obrazovne prirode, koji se preduzimaju u cilju sprečavanja izbijanja i širenja požara, otkrivanja i gašenja požara, te spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.

Član 2.

Ovim Pravilnikom razrađuje se organizacija i način provođenja i unapređenja mjera zaštite od požara, prava i obveze svih rukovodioca i radnika za sprovođenje mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog nepridržavanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara, dužnosti radnika u slučaju nastanka požara, kao i druge mjere u svrhu zaštite ljudskih života i imovine u "Montmontaži" d.o.o. (u daljem tekstu preduzeće).

Član 3.

Ovim **Pravilnikom** se definiše:

- Mjere zaštite od požara koje treba provesti u Preduzeću zbog otklanjanja ili sprečavanja uzroka nastanka požara u objektu;
- Organizovanje i vršenje unutrašnje kontrole u sprovođenju mjera zaštite od požara, kao i ovlaštenja i dužnost radnika koji obavlja unutrašnju kontrolu;
- Postupak i način upoznavanja zaposlenog prilikom stupanja na rad ili raspoređivanja na drugo radno mjesto sa opasnostima od požara vezanim za njegovo radno mjesto, te rukovanje opremom i sredstvima za gašenje požara;
- Zaduženja radnika za održavanje opreme u ispravnom stanju za gašenje požara;
- Način i obaveza stručnog obrazovanja i osposobljavanja zaposlenih za provođenje mjera zaštite od požara na radnom mjestu;
- Sadržaj i način donošenja plana zaštite od požara;
- Zadaci i odgovornosti zaposlenih sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u vezi sa sprovođenjem unutrašnje kontrole i određenih mjera zaštite od požara;
- Određivanje kretanja i ponašanja u prostoru i prostorijama ugroženim od požara ili tehnoloških eksplozija;
- Obaveza radnika za sprovođenje poslova zaštite od požara i odgovornost zaposlenih zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara;
- Dužnost i ponašanje zaposlenih u slučaju izbijanja požara;
- Druge mjere zaštite od požara;

Član 4.

Sastavni dio ovog Pravilnika su:

- Ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji sa "Preventivom" d.o.o. Banja Luka;
- Zapisnik o obuci radnika iz oblasti zaštite od požara;
- Plan označavanja puteva evakuacije i spašavanja u slučaju požara;
- Popis i raspored vatrogasnih aparata i opreme, dokumentacija o održavanju vatrogasnih aparata (redovna ispitivanja-zapisnici);
- Stručni nalazi o ispitivanju elektro-energetskih I gromobranskih instalacija

Član 5.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, nadzorne knjige i slično iz područja zaštite od požara čuvaju se u posebnom registratoru. Isprave iz prethodnog stava čuvaju se i kod referenta zaštite od požara ili lica zaduženog za sprovođenje mjera zaštite od požara unutar Preduzeća. Zbog funkcionalnosti, vjerodostojnosti i trajnosti dokumenata, dokumenti se dodatno čuvaju u arhivi.

Član 6.

Zaštita od požara obuhvata skup mjera i radnji organizaciono-tehničke, obrazovne i propagandne prirode koje se preduzimaju u cilju sprečavanja, izbijanja i širenja požara, otklanjanja i gašenja požara te spašavanje ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.

Član 7.

Sprečavanje izbijanja požara, gašenje i otklanjanje posljedica od požara i spašavanje ugroženih lica i imovine obaveza je svakog zaposlenog u Preduzeću ako to može učiniti bez opasnosti po sebe i drugoga. Ako zaposleni ne može ugasiti požar dužan je obavjestiti odgovornog radnika i najbližu nadležnu vatrogasnu jedinicu i MUP.

Član 8.

Organizaciju sprovođenja mjera zaštite od požara na objektima i imovini i njeno uspješno funkcionisanje i unapređenje u Preduzeću obezbjeđuju svi zaposleni.

Član 9.

Zaposleni u Preduzeću raspravljaju o stanju protivpožarne zaštite prema potrebi, a najmanje jedanput u tri godine.

II. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA:

Član 10.

Rukovodstvo Preduzeća dužno je održavati u ispravnom stanju **postrojenja, uređaje, električne, plinske, ventilacijske i druge instalacije, peći i ložišta kao i druge uređaje** koji mogu prouzrokovati nastajanje i širenje požara, preporukama tehničkih normativa, normama i upustvima proizvođača, o čemu mora posjedovati dokumentaciju. Dokumentacija se čuva u sklopu dokumentacije zaštite od požara.

Član 11.

Svaki zaposleni je dužan provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu na način utvrđen Zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom, pismenim i usmenim upustvima, te upustvima nadležnih osoba.

Član 12.

Mjere zaštite od požara obuhvataju skup raznih mjera, organizacione i tehničke prirode, koje se utvrđuju i preduzimaju u cilju otklanjanja uzroka požara i sprečavanju njegovog širenja, kao i radi spašavanja ljudi i imovine, koji mogu biti ugroženi požarom.

Član 13.

Mjere zaštite od požara koje treba preduzimati u cilju sprečavanja nastajanja požara smatraju se naročito:

- Izvođenje i održavanje instalacija i uređaja u objektu, (elektro-instalacija, gromobranskih instalacija, instalacija gasa, instalacija tečnih goriva, grijanja i ventilacija i sl) da ne predstavljaju opasnost za izazivanje požara;
  - Obezbjediavanje dovoljnih količina PP aparata i vode za gašenje požara;
  - Postavljanje automatskih uređaja za otklanjanje, dojavu i gašenje požara o čijoj ispravnosti, njihovoj pravilnoj upotrebi i održavanju odgovara radnik određen za sprovođenje mjera zaštite od požara;
  - Uskladištenje i čuvanje zapaljivih tečnosti, gasova i eksplozivnih materijala;
  - Čuvanje i rukovanje sa zapaljivim materijalima koji se drže u objektu;
  - Obilježavanje i uredno održavanje prilaza objektu, kao i požarnih puteva, zatim ulaza, izlaza i prolaza u svim objektima;
  - Održavanje posebnih režima zaštite kako objektu tako i u krugu Poslovne jedinice.
-
- Redovno otklanjanje otpadnih materijala i drugih predmeta sa mjesta na kojima predstavljaju opasnost za nastanak požara;
  - Postavljanje upozorenja i zabrana na mjestima opasnim za izbijanje požara;
  - Kontrola uređaja i naprava u svim objektima koji se koriste za zagrijavanje prostorija ili druge svrhe (električne grijalice, rešo, termoakumulacione peći i sl);

Rukovodioc u objektu u kojima je ugrađen sistem za dojavu ili gašenje požara dužan je, u saradnji sa referentom zaštite od požara, obezbjediti redovno ispitivanje, ispravnosti i funkcionalnosti uređaja za gašenje požara (zapisnik) odnosno jedanput u šest mjeseci od strane ovlaštenog preduzeća o čemu se vodi evidencija. (vatrodojava, hidrantska mreža)

Član 14.

U cilju efikasnog gašenja požara, zabranjuje se svako zatrpavanje bilo kojim materijalom PP aparata, sredstava za gašenje požara, razvodnih elektroormara i sklopki, električnih kablova i sijaličnih mjesta, kao i improvizovano spajanje i izolovanje električnih kablova i drugih elektro uređaja.

Član 15.

U cilju sprečavanja nastajanja požara i sprečavanja širenja istog u svim radnim prostorijama zaposleni su obavezni preduzeti odnosno sprovesti i sljedeće mjere zaštite od požara:

- Upoznati se sa opasnostima od požara i eksplozija, izvorima i mogućim uzrocima nastanka požara;
- Upoznati se sa načinom organizovanja zaštite od požara i načinom obavještanja neposrednog rukovodioca i vatrogasnih jedinica u slučaju potrebe;
- Upoznati se detaljno sa uputstvima za siguran rad na poslovima i radnim zadacima koje obavlja;

- Osposobljavati se za gašenje požara, rukovanje aparatima i drugom vatrogasnom opremom;
- Upoznati gdje se nalaze glavne električne sklopke za isključenje električne struje u slučaju izbijanja požara ili druge hitne potrebe;
- Kod raspoređivanja na poslove i radne zadatke i prilikom premještanja sa jednih na druge poslove upoznati se sa opasnostima od požara i mjerama zaštite u svom djelokrugu rada i u objektu kao cjelini;
- Održavati u ispravnom stanju uređaje, aparate, instalacije i druga sredstva rada sa kojima rukuju ili su odgovorni za njihovo ispravno funkcionisanje;
- Da sve primjećene nedostatke ili druge nepravilnosti koje bi mogle imati za posljedicu izbijanje ili širenje požara odmah otklone, a ako to sami ne mogu učiniti da odmah obavjeste neposrednog rukovodioca ili druge odgovorne radnike, pa da se preduzmu potrebne mjere i otklone uočeni nedostaci i nepravilnosti;
- Da poštuju propisani režim rada, kako u svom djelokrugu rada tako i u drugim prostorijama ili objektima kuda se kreću;
- Da se u toku rada neprestano usavršavaju i proširuju znanja iz oblasti zaštite od požara na svim poslovima i zadacima, a naročito u svom djelokrugu rada;
- Da daju prijedloge za bolje i uspješnije organizovanje i provođenje mjera i poslova iz zaštite od požara;
- Da u slučaju izbijanja požara sudjeluju u gašenju istog i pružanju pomoći prilikom gašenja, te evakuacije i spašavanje ljudi i imovine iz ugroženih objekata;
- Da su detaljno upoznati sa odredbama ovog Pravilnika, Planom zaštite od požara i drugim propisima kojima se regulišu specifične mjere i poslovi u njihovom djelokrugu rada, te da se tih mjera strogo pridržavaju;
- Da obavezno prisustvuju teoretskom i praktičnom djelu obučavanja, predavanjima, seminarima i drugoj obuci koju organizuje i kontinuirano sprovodi rukovodstvo Preduzeća.

Član 16.

Prije nego što se pristupi izgradnji trajnih ili privremenih objekata, kao i rekonstrukciji, dogradnji ili adaptaciji već postojećih objekata potrebno je izraditi investiciono tehničku dokumentaciju u koju se moraju ugraditi sve potrebne mjere zaštite od požara propisane za takvu vrstu objekata, odnosno materijala koji se koristi.

Član 17.

Sve potrebne instalacije iz člana 13. ovog Pravilnika moraju biti odobrene i izvedene tako da se spriječi ili svede na najmanju moguću mjeru mogućnosti izbijanja i širenja požara.

Član 18.

Za gašenje požara moraju se obezbjediti dovoljne količine PP aparata i vode prema zahtjevima važećih propisa za pojedine vrste objekata ili vrsti materijala koji se upotrebljava pri radu ili skladištenju..

Član 19.

Da bi se omogućila intervencija vatrogasne jedinice mora se obezbjediti prilaz objektu najmanje s jedne strane. Kvalitet i širina vatrogasnih puteva mora biti u skladu sa zahtjevima Plana zaštite od požara opštine, tj. takav da omogućuje uspješnu intervenciju vatrogasne jedinice.

Član 20.

Izlazi, stepeništa, prolazi i hodnici u objektu moraju biti takvog kapaciteta i kvaliteta da omoguće brzo napuštanje radnog mjesta u slučaju izbijanja požara i efikasno spašavanje lica ugroženih požarom.

Član 21.

Sva lica koja se nađu u objektima po bilo kom osnovu, dužna su da se pridržavaju istaknutih natpisa koji upozoravaju na opasnost od požara.

Član 22.

Prilikom održavanja električnih, plinskih, klimatskih i drugih instalacija kao i dimovodnih kanala moraju se poštovati norme i pravila zaštite, kako iste nebi predstavljale opasnost za izbijanja požara. Održavanje moraju izvoditi licencirani radnici i ovlaštena preduzeća.

Član 23.

Otpad koji je nastao u procesu rada ili je odložen na zabranjenom mjestu, obavezno se nakon rada mora ukloniti, o čemu brigu vodi zadužena osoba. Plastična i druga ambalaža, papir, moraju se nakon završetka radnog dana iznijeti iz radnog prostora, na određena mjesta van radnog prostora i u određene kontejnere.

Član 24.

Predmeti koji predstavljaju opasnost za nastajanje i širenje požara, ili koji onemogućuju brz i siguran izlazak iz ugroženog prostora, moraju biti uklonjeni odmah nakon rada. Zabranjeno je prati uređaje zapaljivim tečnostima u toku procesa rada. Motorni benzin, a naročito etilizirani benzin se ne smije koristiti za odmašćivanje, pranje i čišćenje metalnih predmeta ili predmeta od nekog drugog materijala.

Član 25.

Električne peći i druga tijela koja isijavaju toplotnu energiju moraju biti odvojena od drugih predmeta vatrootpornim materijalom. Papirni materijali i drugi lako zapaljivi materijali se nesmiju stavljati blizu izvora plamena.

Član 26.

Pušenje u radnim prostorijama nije dozvoljeno, pušenje se obavlja van objekta ili u predviđenim prostorijama. Ukoliko je predviđena prostorija za pušenje, opuške i šibice treba odlagati u pepeljare. Nakon napuštanja prostorije za pušenje, osoba koja poslednja napušta prostoriju je dužna odgovorno prekontrolisati pepeljaru da nije ostao zapaljen opušak ili upaljena šibicu. Prostor za pušenje mora biti vidno obilježen i označen, a ukoliko nije vidno označen smatra se da pušenje nije dozvoljeno.

Član 27.

Kod upotrebe električnih uređaja, obavezno po završetku rada sve isključiti, a primećene nepravilnosti odnosno kvarove odmah prijaviti neposrednom rukovodiocu.

III. OPŠTE PREVENTIVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA:

Član 28.

Mjere zaštite od požara u radnim prostorijama:

- Radne prostorije treba da su izgrađene prema važećim propisima u skladu sa namjenom;
- objekti u kojima se nalaze radne prostorije moraju biti obezbjeđeni sa potrebnim količinama i vrstom sredstava za početno gašenje požara;
- sredstva za gašenje požara moraju biti raspoređena na tačno utvrđena i uvijek pristupačna mjesta, čvrsto fiksirana i obezbjeđena od moguće promjene mjesta, te redovno kontrolisana i održavana;
- zabranjuje se upotreba električnih grijalica i rešoa, a ako se ukazuje neophodna potreba za korištenjem grijalica, ispod istih postaviti vatrootporne podloge i zadužiti osobu - osobe koje se staraju o njihovoj pravilnoj upotrebi, uz potpis da su upoznati sa ovom mjerom zaštite;
- termoakumulacione peći za zagrijavanje kancelarija isključiti po završetku radnog vremena;
- zabranjuje se pušenje u kancelarijama i **pomoćnim prostorijama**, osim u prostorijama obezbeđenim za pušenje u skladu sa ovim Pravilnikom;

Član 29.

Svaki zaposleni radnik prilikom stupanja u stalni ili privremeni radni odnos, u toku rada i prilikom raspoređivanja na druge poslove i radne zadatke, dužan je da se upozna sa odredbama ovog Pravilnika i opasnostima i uzrocima za nastanak požara.

Član 30.

Upoznavanje radnika u smislu prethodnog člana vrši referent zaštite od požara ili rukovodilac službe u koju je radnik raspoređen.

Član 31.

Radnik se ne može raspoređivati da samostalno obavlja poslove i radne zadatke ako prije toga nije upoznat sa uzrocima i opasnostima koji mogu izazvati požar u određenom radnom prostoru.

Član 32.

Radnik prilikom stupanja u radni odnos, od strane rukovodioca službe mora biti upoznat sa pravima i obavezama na radnom mjestu;

- Da se upozna sa sredstvima za gašenje požara, kao i njihovom rasporedu, te sa postupkom u slučaju požara;
- Da opremu za gašenje čuva, ne oštećuje i ne otuđuje;
- Dužan je da pristupi obuci i provjeri znanja iz zaštite od požara;
- Da ukoliko primjeti neki nedostatak koji bi mogao izazvati požar obavjesti rukovodioca;
- Da poštuje sve mjere zaštite od požara;
- Da poštuje znakove upozorenja i da održava čiste požarne puteve, nužne izlaze kao i prilaze aparatima za gašenje početnog požara i hidrantima.

Član 33.

Zaštitne mjere od požara na elektroinstalacijama i uređajima na električni pogon:

- električni uređaji i instalacije u objektu i prostorijama moraju biti izvedeni prema važećim propisima i standardima, a opravke i preglede mogu vršiti samo stručna lica;
- kraj svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač ili sklopka (jednopolne šeme razvodnih ormara);
- vršiti provjeru otpora izolacije elektroinstalacije i otpora petlje;
- pregorjele osigurače zamjeniti ispravnim i to odgovarajuće amperaže, a ne dozvoliti premoštavanje licnom;
- pristup razvodnim ormarima mora biti slobodan;
- mora se obezbjediti redovan pregled, te stručno i kvalitetno održavanje prekidača, priključnica, utikača, priključnih gajtana, sijaličnih grla i slično, kako zbog njihovog lošeg stanja ne bi došlo do požara;
- grijači, rešoi, električne grijalice ili kuhala ne smiju se upotrebljavati u prostorijama gde je moguće stvaranje zapaljivih i eksplozivnih para, gasova i prašine;
- Električne instalacije u skladištima zapaljivih tečnosti i gasova moraju biti izvedeni u odgovarajućem stepenu zaštite - Ex izvedbi;

Član 34.

Kao osnovna mjera zaštite od požara zbog atmosferskog pražnjenja (udara groma) potrebno je gromobranske instalacije u propisanim rokovima pregledati i ispitati kao i kod svakog udara groma, bez obzira da li je istekao propisani rok, obavezan je pregled.

IV. ODRŽAVANJE I PREGLED PROSTORIJA, MAŠINA, UREĐAJA I INSALACIJA:

Član 35.

Za sve mašine, uređaje i instalacije mora se donijeti upustvo za rukovanje i održavanje koje mora biti u skladu sa uputstvom proizvođača mašina i uređaja.

Član 36.

Prostorije, uređaji i instalacije moraju se održavati u ispravnom i čistom stanju, a što se postiže redovnim čišćenjem, pregledom i opravkama u skladu sa uputstvom za održavanje.

Član 37.

Čišćenje radnih i pomoćnih prostorija u Preduzeću vrše radnici na održavanju čistoće. Čišćenje instalacija vrše radnici odgovarajuće struke ili angažovanjem ovlaštenog preduzeća.

Član 38.

Održavanje protivpožarne opreme vršiče licencirani radnici firme registrovane za tu djelatnost. Održavanje, popravku i punjenje aparata za gašenje početnih požara vrše ovlašteni servisi putem lica zaduženog za vođenje poslova zaštite od požara ili referenta zaštite od požara.

V. ORGANIZACIJA I DJELOKRUG ZAŠTITE OD POŽARA:

Član 39.

Organizaciju i sprovođenje mjera zaštite od požara u Preduzeću ostvaruje se u skladu sa ovim Pravilnikom, posebnim mjerama donešenim od strane direktora ili referenta zaštite od požara.

VI. PRAVA I DUŽNOSTI ODGOVORNIH LICA ZAŠTITE OD POŽARA I VRŠENJE UNUTRAŠNJE KONTROLE:

Član 40.

Za organizaciju, sprovođenje i kontrolu zaštite od požara u Preduzeću odgovorni su:

- Direktor PREDUZEĆA,
- referent zaštite od požara

Član 41.

DIREKTOR:u oblasti zaštite od požara ima prava i dužnosti da:

- razmatra stanje zaštite od požara i donosi opšta akta i odluke o unapređenju zaštite od požara,
- donosi Plan zaštite od požara, određuje i odobrava potrebna finansijska sredstva radi izvršenja planova mjera zaštite od požara, kao i nabavku potrebne opreme i sredstava za gašenje požara;
- razmatra akta i posebne mjere donesene od nadležnih organa;

- donosi konkretne programe i odluke o otklanjanju utvrđenih nedostataka; nepravilnosti u postavljenim rokovima i obavještava nadležne organe o aktivnostima koje će se preduzeti radi otklanjanja nepravilnosti;
- donosi Pravilnik zaštite od požara koji propisuje norme i poslove u vezi sa provođenjem i unapređenjem mjera zaštite od požara;
- da se prilikom projektovanja investicionih objekata, a posebno prilikom izbora lokacija i izgradnja određenih uređaja i opreme zaštite od požara drži zakona.
- da prilikom izgradnje objekata i sprovođenja mjera zaštite od požara saraduje sa odgovarajućim organima OPŠTINE nadležnim za poslove zaštite od požara i sa ovlaštenim institucijama i organizacijama;
- da donosi Program mjera zaštite od požara na osnovu plana zaštite u Preduzeću.
- da analizira stanje zaštite od požara u Poslovnoj jedinici da preduzima mjere na sprovođenju propisanih i naložnih mjera zaštite od požara i otklanjanju postojećih nedostataka;
- određuje referentna za poslove zaštite od požara koji mora biti osposobljen za poslove protiv požarne zaštite ili sklapa ugovore o poslovno-tehničkoj saradnji sa ovlaštenom firmom koja je registrovana za obavljanje poslova zaštite od požara;

Član 42.

Referent zaštite od požara u oblasti zaštite od požara ima prava i dužnosti:

- da organizuje sprovođenje mjera zaštite od požara u Preduzeću ,da sa radnicima sprovodi odredbe ovog Pravilnika i drugih akata , te mjere predviđene raznim uputstvima;
- odgovoran je da radne prostorije i instalacije budu čiste;
- da mašine i drugi uređaji budu čisti, podmazani i tehnički ispravni;
- da se lakozapaljive tečnosti drže u zatvorenim prostorijama, a u upotrebi samo količine koje odgovaraju poslovima utroška jedne smjene;
- da su požarni putevi čisti i slobodni kao i prilazi vatrogasnim aparatima i hidrantima;
- da svaki radnik bude obučen iz materije zaštite od požara;
- da zabrani rad na radnom mjestu ako primjeti neposrednu opasnost od požara,
- učestvuje u izradi programa i planova zaštite od požara i brine se o sprovođenju istih, učestvuje u pregledu Poslovne jedinice sa inspektorom zaštite od požara, brine se o izvršenju riješenja inspektora;
- Brine se o obuci radnika o opasnostima i mjerama zaštite od požara i rukovanjem aparatima za početno gašenje požara, pravima i dužnostima radnika iz oblasti zaštite od požara;
- prati rokove izvršenih pregleda i mjerenja, po isteku istih izvještava direktora, te učestvuje sa ovlaštenim organizacijama u pregledima i ispitivanjima;

VII. OBUČAVANJE, PRAVA I DUŽNOSTI RADNIKA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA:

Član 43.

Obuka radnika u Preduzeću vrši se po programu obučavanja radnika iz materije zaštite od požara.

Član 44.

Organi i odgovorna lica u Preduzeću dužni su najmanje jedanput u tri godine vršiti provjeru znanja radnika iz oblasti zaštite od požara i rukovanjem aparatom za početno gašenje požara. Obuku i provjeru znanja organizuju neposredni rukovodioci, a vrši je referent zaštite od požara.

Član 45.

Referent zaštite od požara je dužan da svakog radnika upozna sa opasnostima koje bi mogle izazvati požar kao i mjerama za sprečavanje, izbijanje i širenje požara na poslovima i radnim zadacima njegovog radnog mjesta.

Član 46.

Radnici se moraju upoznati sa mjerama i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom ručnih aparata i hidranata kao i sa materijalnom i drugom odgovornošću usled ne pridržavanja propisanih i naređenih mjera zaštite od požara.

Član 47.

Svaki zaposleni radnik je obavezan da pismenom izjavom potvrdi da je upoznat sa opasnostima i mjerama zaštite od požara vezanim za njegovo radno mjesto i da je obučen za rukovanje aparatima za početno gašenje požara.

Član 48.

Odgovornim radnicima u smislu ovog Pravilnika smatraju se direktor PREDUZEĆA i referent zaštite od požara.

Član 49.

Svaki zaposleni radnik u u oblasti zaštite od požara ima pravo i dužnosti:

- Da se upozna sa opasnostima za izbijanje požara na svom radnom mjestu, u prostoru, kao i mjerama za sprečavanje pojave požara i gašenju početnih požara;
- Da čuva sredstva i opremu za gašenje požara i da pri radu ne dozvoli da dođe do zakrčenja puteva i prilaza koji se koriste pri gašenju požara;
- da poslije završenog rada odstrani sve opasnosti koje bi mogle izazvati požar, eksploziju ili drugu nesreću (isključi električne uređaje, naročito tehničke, ugasi vatru, iznese masne krpe, gaze itd. na određeno mjesto, ukloni zapaljive tečnosti i druge slične materije);
- da kad primjeti kvar, koji bi mogao izazvati požar, na uređaju, elektrouređaju i instalacijama obavjesti o tome neposrednog rukovodioca;
- da kad primjeti požar isti gasi dok je u rasplamsavanju sa ručnim aparatom ili hidrantom, a u isto vrijeme obavjesti, slanjem drugog radnika ili telefonom referenta za protivpožarnu zaštitu;
- da se obučava iz oblasti zaštite od požara i da pri organizaciji predavanja, vježbi, provjere znanja iz oblasti zaštite od požara prisustvuje istim;
- da sprovodi naložene mjere od strane rukovodioca Preduzeća.

Član 50.

Obaveza radnika zaposlenih u Preduzeću u vezi sa preventivnim djelovanjem su:

- Da se na svojim poslovima upoznaju sa opasnostima od požara i sprovode mjere za zaštitu od požara propisane ovim Pravilnikom i drugim propisima, kao i rješenjima, odlukama i upustvima, koja donesu nadležni organi, odgovorna lica i neposredni rukovodioci;
- Prilikom stupanja na rad i raspoređivanje na određeno radno mjesto, upozna se sa opasnostima od požara vezanim za to radno mjesto;

- U toku rada stalno upotpunjavati svoje znanje iz oblasti zaštite od požara, prisustvovati seminarima, kursevima i praktičnim vježbama organizovanim u cilju obuke za pravilno i stručno korištenje opreme i sredstava za gašenje požara;
- Da se staraju o ispravnosti i upotrebljivosti vatrogasne opreme i sredstava za gašenje požara i da se ista uvijek nalazi na određenom i pristupačnom mjesu;
- Da poslije završenog rada u radnim prostorijama otklone opasnosti koje bi mogle da prouzrokuju požar, eksploziju ili drugu nesreću, isključe elektrouređaje, ugase vatre i sl.;
- Da sve kvarove i oštećenja na elektročnim instalacijama, elektro uređajima, cjevovodima i sl. odmah prijave odgovornim licima;
- Starati se da prolazi, hodnici i izlazi budu uvijek slobodni i prohodni;
- Da učestvuju u spašavanju lica i imovine i pružanja prve pomoći u slučaju nesreće izazvane požarom;
- Vršiti i druge poslove u vezi sa zaštitom od požara koje odredi neposredni rukovodilac;

Član 51.

Svaki radnik koji primjeti neposrednu opasnost za izbijanje požara ili primjeti požar dužan je otkloniti opasnost, odnosno da ugasi požar, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe i druge oko sebe.

Ako radnik ne može otkloniti sam opasnost, odnosno ugasi požar u smislu, prethodnog stava ovog člana, dužan je obavjestiti, odnosno pozvati u pomoć druge radnike uzvikom "POŽAR" da se raspoloživim vatrogasnim aparatima i opremom ugase nastali požar ili da ga lokalizuju.

Radnici koji su bili obavješteni ili pozvani u pomoć za gašenje požara dužni su da iz neposredne blizine požara uzmu aparate za gašenje i opremu za gašenje požara i pristupe gašenju istog.

U isto vrijeme o nastalom požaru obavještava vatrogasnu jedinicu kako je dato Planom zaštite od požara.

Član 52.

Na mjestu požara po pravilu treba da bude onoliko radnika koliko to zahtjeva taktika gašenja požara.

Neposrednim gašenjem požara na licu mjesta rukovodi komandir vatrogasne jedinice koja je prva počela gasiti požar, ukoliko se rukovodioci vatrogasnih jedinica, koje učestvuju u gašenju požara, drugačije ne dogovore ili ako propisom nije drugačije određeno.

Član 53.

Radnik koji rukovodi gašenjem požara ovlašten je da:

- organizuje dopremu raspoloživih aparata i opreme za gašenje požara na mjestu gašenja;
- organizuje raspored radnika i njihovo sudjelovanje u gašenju požara;
- poduzme mjere za sprečavanje širenja požara, nastanka panike i evakuacije ugroženih radnika;
- organizuje uklanjanje ugroženih sredstava s mjesta požara;
- udalji radnike koji nemaju određene zadatke u gašenju požara;
- poduzme mjere da se sačuvaju tragovi i predmeti koji mogu poslužiti za utvrđivanje uzroka požara;
- organizuje nastavak rada nakon završenog gašenja požara;

Član 54.

Radnik koji na radu ne primjenjuje mjere zaštite od požara, koji se ne pridržava utvrđenih uputstava za siguran rad sa stanovišta zaštite od požara, koji ne izvršava poslove i zadatke utvrđene ovim Pravilnikom ili ih izvršava protivno odredbama odgovoran je direktoru PREDUZEĆA i disciplinski odgovara za težu povredu radne obaveze.

VIII. PROSTORIJE, PROSTORI I MJESTA NA KOJIMA SE SMIJE PROIZVODITI, KORISTITI ILI PRENOSITI OTVORENA VATRA:

Član 55.

U svim prostorijama objekta ne smiju se koristiti ili prenositi otvorena vatra. U prostorima objekta, postaviti odgovarajuća upozorenja kako je dato Prilogom ili Planom zaštite od požara. Plan zaštite od požara donosi se na osnovu člana 13. stav 4. Zakona o zaštiti od požara i odluke opštinske skupštine i mora biti u skladu sa opštinskim Planom zaštite od požara.

Član 56.

U radnim prostorijama se nesmiju koristiti rešoi i električne peći koje isijavaju toplotu.

IX. TEHNIČKA OPREMA I SRESTVA ZA GAŠENJE POŽARA:

Član 57.

Oprema i sredstva za gašenje požara određena su u prilogu i planu zaštite od požara u objektu Preduzeća. Plan rasporeda protivpožarne opreme je definisam protivpožarnim dokumentima.

Član 58.

Uređaji, oprema i sredstva za gašenje požara moraju se namjenski koristiti, biti u ispravnom stanju i posebno označeni, te uvijek dostupni za upotrebu.

Član 58.

Hidrantska mreža mora uvijek biti spremna za korištenje i u tu svrhu se najmanje jednom godišnje ispituje njena ispravnost, a prilaz i prostor oko nje mora uvijek biti dostupan i čist. Vanjske hidrante treba zaštititi od smrzavanja, sa podzemnim poklopcem. Svi hidranti označeni su posebnim propisanim znakom. U hidrantskom ormariću treba postojati kolut hidrantskog crijeva i mlaznica.

Član 59.

Vatrogasni aparati se postavljaju na uočljivim i lako pristupačnim mjestima, u blizini mogućeg izbijanja požara ili uz evakuacione izlaze. Vatrogasni aparati se postavljaju na propisanu visinu. Odgovorno lice zaštite od požara mora posjedovati raspored PP aparata u svim objektima. Sa rasporedom PP aparata moraju biti upoznati svi zaposleni u Preduzeću.

Član 60.

Vatrogasni aparati se uvijek moraju držati u ispravnom stanju. Neispravni i prazni aparati odstranjuju se i šalju na popravku, ili novo punjenje, a njihovu evidenciju vodi referent zaštite od požara.

Član 61.

Pregled i ispitivanje vatrogasnih aparata vrši se redovnim i periodičnim pregledima, te kontrolnim ispitivanjima, samo od ovlaštenog servisa i licencirane osobe.

Član 62.

Pregled aparata se vrši prema preporuci proizvođača. Pored redovnog pregleda PP aparata obavlja se i dnevni pregled PP aparata zavisno od okruženja i smještaja aparata. Pod ovim pregledom se podrazumeva vizuelni pregled aparata odnosno boce pod pritiskom i manometra.

X. MJERE I ZADATCI PRI IZBIJANJU POŽARA:

Član 63.

Svaki radnik koji primjeti opasnost za izbijanja požara ili primjeti požar dužan je da ukloni opasnost, odnosno da ugasi požar, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili druge. Ako to radnik ne može učiniti sam dužan je odmah obavjestiti odnosno pozvati u pomoć ostale radnike da sa raspoloživim aparatima i opremom ugase nastali požar ili ga lokalizuju. Radnik odnosno radnici čim su čuli ili doznali za izbijanje požara dužni su odmah obavjestiti i neposrednog rukovodioca koji mora odmah doći na mjesto požara i preuzeti rukovođenje gašenjem požara. Ako odgovorni rukovodilac i radnici na mjestu požara ocjene da nisu u mogućnosti nastali požar ugasiiti dužni su odmah obavjestiti najbližu vatrogasnu jedinicu, vatrogasno društvo i MUP-a.

Član 64.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara, čim sazna za požar utvrđuje koje se mjere moraju preduzeti zbog upotrebe sredstava za gašenje i pripreme za gašenje, organizacije gašenja, evakuaciju i

spšavanje, traženje pomoći u slučaju povređenih osoba i slično, te preuzima vođenja akcije gašenja do dolaska vatrogasne jedinice.

Član 65.

Svi radnici koji se zateknu u neposrednoj blizini požara, dužni su na poziv odgovorne osobe pristupiti gašenju požara. Osobe zahvaćene i povređene požarom treba odmah zbrinuti i odvesti u bolnicu.

Član 66.

Prilikom akcije gašenja na mjestu požara se smije nalaziti samo potreban broj radnika, a ostali su dužni mirno i bez panike napustiti ugroženi prostor kroz označene prolaze i izlaze, na način da se izbegnu povrede ili panika.

Član 67.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara, radnik na svome mjestu mora obaviti:

- isključiti električnu energiju;
- iznijeti na sigurno mjesto ako je moguće (bez opasnosti za sebe i druge), zapaljive tečnosti;
- izvesti na siguran prostor motorna vozila;
- omogućiti prilaz vatrogasnih vozila i tehnike objektu;
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnog prostora;

Član 68.

Treba voditi računa o polijevanju vodom pokretne i nepokretne imovine kako bi se smanjili nepotrebni materijalni troškovi i štete.

Član 69.

Nakon završetka akcije gašenja požara, odgovorna osoba zajedno sa vođom akcije gašenja požara, dužan je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u smjenama kako bi se sprečilo tinjanje i samozapaljivanje požarnog mjesta;
- dežurstvo nad ugašenim požarom osigurati najmanje 24 sata, a po potrebi i više u zavisnosti od gorive materije i veličine požara;
- tokom dežurstva treba osigurati potrebnu opremu i sredstva za gašenje požara;

Član 70.

Završetkom gašenja požara, korištenu opremu i sredstva za gašenje požara treba dovesti u ispravno stanje i vratiti na označena mjesta.

XI. POSEBNE OBAVEZE PREMA OGRANIMA NADZORA:

Član 71.

Organima nadzora prema odredbama ovog Pravilnika smatraju se:

- organi inspekcije zaštite od požara,
- rukovodeći radnici i odgovarajuće stručne službe,

Član 72.

Direktor PREDUZEĆA je dužan organu nadzora na njegov zahtjev dati obavještenja i podatke koji su mu potrebni za obavljanje nadzora, omogućiti mu utvrđivanje činjenica potrebnih za ocjenu provođenja propisa zaštite od požara.

Član 73.

Organ na kojeg je naslovljen akt organa nadzora kojim se traži izvršenje određenih radnji obavezan je najkasnije u roku od 8 dana od prijema tog akta, obavestiti organ nadzora o poduzetim mjerama za izvršenje tih radnji, ako organ nadzora nije odredio drugi rok.

XII. KAZNENE ODREDBE:

Član 74.

Povreda odredaba ovog Pravilnika i ne sprovođenje mjera zaštite od požara predstavlja težu povredu radne dužnosti za koju je predviđena disciplinska mjera prestanka radnog odnosa.

XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE:

Član 75.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i upoznavanjem zaposlenih sa sadržajem Pravilnika.

Član 76.

Za sva pitanja koja nisu regulisana odredbama ovog Pravilnika, a koja se odnose na zaštitu od požara, primjenjivat će se Zakon o zaštiti od požara, plan zaštite od požara Preduzeća, Akt o proceni rizika na radnom mjestu u radnoj sredini.

Član 77.

Pravna tumačenja i mišljenja ovog Pravilnika donosi direktor PREDUZEĆA.

Član 78.

Donošenjem novog Pravilnika o zaštiti od požaru, a u skladu sa zakom Zaštite od požara, prestaje da važi postojeći Pravilnik o zaštiti od požara.

Član 79.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vršiće se na način kako je i donešen.

Broj: .....

DIREKTOR "MONTMONTAŽE" d.o.o.

Datum: ..... godine.

(datum stupanja na snagu)

(ime i prezime)